

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
WESTERN UNIVERSITY RESEARCH JOURNAL of HUMANITIES and SOCIAL SCIENCE

ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2561 ISSN 2465-3578

สารบัญ

	หน้า
ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในกรุงเทพมหานคร Solid waste management model in Bangkok บวรลักษณ์ เสนาะคำ	70
การตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่นของไทย Decision Making on Renewable Energy Policies in Local Level in Thailand ยุทธจักร งามขจิต และพัทธ์ ลวางกูร	81
Research on Human Resource Management Issues of PPP Enterprises: A Case Study Li Sun & Chanchai Bunchapattanasakda	93
อิทธิพลแทรกของความเชื่อในความสามารถในการสอนที่มีต่อ ความสัมพันธ์ระหว่างความเหนื่อยหน่ายในงานกับ ความผูกพันต่ออาชีพ: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม THE MODERATING EFFECT OF TEACHING SELF-EFFICACY ON THE RELATIONSHIP BETWEEN JOB BURNOUT AND PROFESSIONAL COMMITMENT: CASE STUDY OF MAHASARAKHAM UNIVERSITY วราวุฒิ วรรณันตกุล อรรพรรณ วรรณันตกุล และคณะ	106
Inside the Cave: A Framing Analysis of the Tham Luang Cave Disaster Media Coverage Worapron W. Chanthapan Ronald S. Davis and Colleagues	120
แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงาน ของนักบัญชีไทย ในภาคตะวันออก The Guidelines to Enhance the Effectiveness in Using Information Technology for Work Operation of Thai Accountant in the Eastern Area สุมาลี รามัญ และธนัษพร ถวิลผล	132

การตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่นของไทย Decision Making on Renewable Energy Policies in Local Level in Thailand

ยุทธจักร งามขจิต¹ พัด ลวางกูร²

บทคัดย่อ

การวิจัย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1.วิธีการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่นของไทย 2.ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่นของไทยโดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเฉพาะกรณีและสัมภาษณ์ เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informants) ได้แก่ 1.อบต.คลองน้ำไหล อ.คลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร 2.อบต.นาเสียว อ.เมือง จังหวัดชัยภูมิ 3.อบต.ป่าเต็ง อ.แก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี 4.อบต.หนองตาแต่ม อ.ปรางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 5.อบต.ดอนขวาง อ.เมือง จังหวัดอุทัยธานี 6. อบต.หินดาด อ.ห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา 7.อบต.จอมบึง อ.จอมบึง จังหวัดราชบุรี 8. อบต.ปากทรง อ.พะโต๊ะ จังหวัดชุมพร แห่งละ 7 คน รวมทั้งสิ้น 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย

การวิเคราะห์โดยการจำแนกข้อมูล 1.อบต.คลองน้ำไหล อบต.นาเสียว มีวิธีการตัดสินใจเลือกนโยบายตามตัวแบบผสมผสานและตัวแบบการใช้เหตุผลอย่างจำกัด อบต.ป่าเต็งและอบต.หนองตาแต่ม ใช้วิธีการตัดสินใจเลือกนโยบายตามตัวแบบเพิ่มเติมจากเดิมบางส่วนและตัวแบบการใช้เหตุผลอย่างจำกัด อบต.ดอนขวาง อบต.หินดาด อบต.จอมบึง และอบต.ตำบลปากทรง ใช้วิธีการตัดสินใจเลือกนโยบายตามตัวแบบเพิ่มเติมจากเดิมบางส่วน 2.ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่นของไทยในภาพรวมพบว่า งบประมาณเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนท้องถิ่น รองลงมาคือการสนับสนุนจากภาครัฐ การมีส่วนร่วม ความรู้ด้านพลังงานทดแทนและบทบาทของผู้นำท้องถิ่นตามลำดับ ข้อเสนอแนะผลการวิจัย 1.ในการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่นของไทย ควรใช้วิธีการตัดสินใจแบบผสมผสาน ทั้งในตัวแบบเหตุผล ตัวแบบส่วนเพิ่มเติมจากเดิมบางส่วน โดยมองในภาพกว้างและเจาะลึกในบางประเด็นที่เป็นปัญหาและพิจารณาความคุ้มค่าเพื่อการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่น 2.งบประมาณมีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่น ดังนั้น ภาครัฐควรสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนควรเข้ามามีส่วนร่วมเป็นแรงผลักดันตัดสินใจเลือกนโยบายที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับท้องถิ่น

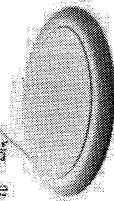
คำสำคัญ : การตัดสินใจ ,นโยบายสาธารณะ,พลังงานทดแทน,ท้องถิ่น

Abstract

The purposes of the research were to 1) investigate the process on the selection of alternative energy policies for local areas in Thailand, and 2) survey the factors influencing the decision making on the choices of the alternative energy policies for local areas in Thailand. It was a qualitative research on a case study basis. The tool for data collection was In-Depth Interview with 56 key informants from across eight areas (7 samples from each area) including 1) Klong Nam Lai Sub-District Administration Organization, in Klonglan District, Kamphaeng Phet

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขา รัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² อาจารย์ที่ปรึกษา สาขา รัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Province, 2) Na Siew Sub-District Administration Organization, in Muang District, Chaiyaphum Province, 3) Pa Teng Sub-District Administration Organization, in Kangkrachan, Phetchaburi Province, 4) Nong Ta Tam Sub-District Administration Organization, in Pranburi District, Prachuabkirkhan Province, 5) Don Kwang Sub-District Administration Organization, in Muang District, Uthai Thani Province, 6) Hin Dard Sub-District Administration Organization, in Huay Tha Lang, Nakhon Ratchasima Province, 7) Chombueng Sub-District Administration Organization, in Chombueng District, Ratchaburi, 8. Pak Song Sub-District Administration Organization, in Phato District, Chumphon Province. Inductive Content Analysis was employed for data analysis based on category scheming.

The findings were as follows:

1. Klong Nam Lai Sub-District Administration Organization, Na Siew Sub-District Administration Organization used mixed model and bounded rational model. Pa Teng Sub-District Administration Organization Nong Ta Tam Sub-District Administration used incremental model and bounded rational model.

Don Kwang Sub-District Administration, Hin Dard Sub-District Administration Organization, Chombueng Sub-District Administration Organization, and used incremental model.

2. The highest impact factor influencing the decision making on the choices of the alternative energy policies for local areas in Thailand was the government budget allocation, followed by the government other supports, public engagement, public knowledge about alternative energy, and the roles of communities' leaders, respectively.

Recommendations from the study were as follows:

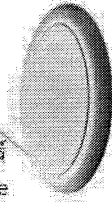
1. The decision making on the choices of the alternative energy policies for local areas in Thailand should be balanced on the basis of both the rational model and the incremental model. The policies should be emphasized on both the breadth and the depth of the area information, in terms of the problems occurred in the area, and the worthiness of the investment to be considered from the designated policies.

2. The budget from government was an important factor on the policy decision making. Therefore, the government should allocate more and consistent financial support to the local areas to ensure the sustainability of the development. In addition, the local administration organizations, as well as general public in each particular area should pay more attention and help making decision by engaging themselves to find out what policies best benefited their communities.

Keywords : Decision Making , Public Policy, Renewable Energy, Local

บทนำ

การใช้พลังงานที่มากขึ้นจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์ ได้ส่งผลให้เกิดการตื่นตัวในการสร้างพลังงานทดแทนยังเป็นทางเลือกในการบริโภคพลังงาน เพื่อสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้น (วารสารสำนักนโยบายและแผนพลังงาน, 2542, หน้า 8) กระแสการสร้างพลังงานทดแทนจะเป็นทางเลือกที่นิยมนำมาใช้ในการแก้ปัญหาเรื่องพลังงาน

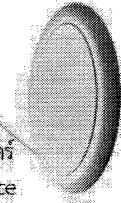

ที่ลดน้อยลง แต่ยังมีข้อจำกัดในการตัดสินใจเลือกพลังงานทดแทนมาใช้ กล่าวคือ ประการแรก การพัฒนาแหล่งพลังงานทดแทนยังขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ ทั้งในด้านงบประมาณ บุคลากร ผู้เชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยี ประการที่สองการพัฒนาแหล่งพลังงานทดแทนไม่มีแนวทางหรือรูปแบบที่เหมาะสม ประการที่สาม คือการมุ่งสร้างพลังงานทดแทนมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น กระทั่งทำให้เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การปลูกพืชพลังงานแทนแหล่งอาหาร ประการที่สี่ ขาดแคลนองค์กรที่มีความเข้าใจเรื่องพลังงานทดแทน ประการที่ห้า ยังไม่มีการบังคับใช้พลังงานทดแทนอย่างเป็นทางการ และประการสุดท้าย คือแนวทางการจัดการยังคงถูกกำหนดจากส่วนกลางโดยขาดกระบวนการมีส่วนร่วมจากระดับท้องถิ่นในการวางแผนแนวทางของการบริหารจัดการ(Institute for Sustainable Energy Policies,2013,p.39)

ข้อจำกัดดังกล่าวนำไปสู่การเสนอแนวทางแก้ไข โดยให้รัฐกำหนดนโยบายพลังงานเป็นนโยบายสาธารณะ เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านพลังงานอย่างจริงจังและเป็นการลดข้อจำกัดด้านงบประมาณได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการพัฒนานโยบายพลังงานเป็นวิธีการที่ประหยัดงบประมาณและทำให้เกิดกรอบแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสม (Jessie L. Todoc,2003,p.15) นอกจากนี้การมีนโยบายพลังงานทดแทนยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการกระจายตัวและพัฒนาโครงการด้านพลังงานทั้งในระดับประเทศและภูมิภาค(Emily Boyd,2009,p.28)

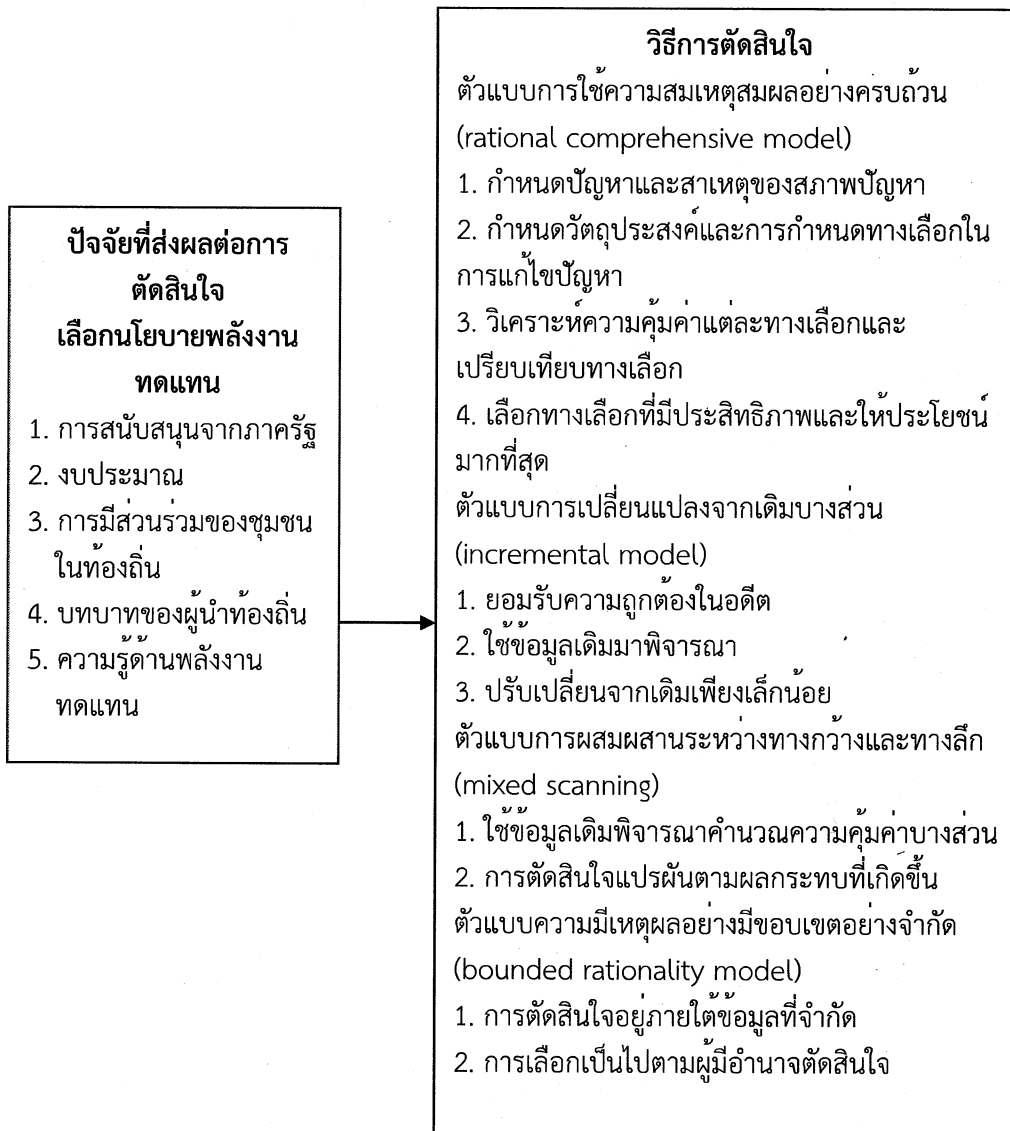
สำหรับประเทศไทยได้มีการนำแนวคิดการจัดการพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่นมาใช้โดยมีการกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ รวมทั้งยังมีการวางหลักการเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรโดยเปิดโอกาสให้ชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการพลังงานหรือดำเนินการโครงการจัดทำแผนพลังงานชุมชนด้วยการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมทัศนคติเรื่องการใช้พลังงานอย่างยั่งยืนและใช้เทคโนโลยีที่ไม่ยุ่งยากเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละท้องถิ่น รวมทั้งยังให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีบทบาทในการคิด ทำจนจบกระบวนการ กระทั่งเกิดเป็นแผนพลังงานชุมชน ทั้งในส่วนของชุมชนขนาดเล็กและขนาดใหญ่(กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน,2551,หน้า.3)

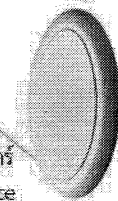
นอกจากนี้การศึกษาการตัดสินใจนโยบายพลังงานทดแทนยังมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเป็นศาสตร์ ในด้านแนวคิดการตัดสินใจนโยบายสาธารณะ ซึ่งการศึกษาเรื่องการตัดสินใจนั้นจะช่วยเพิ่มเติมองค์ความรู้ทางรัฐประศาสนศาสตร์ ในส่วนกระบวนการ การตัดสินใจ เพื่อสร้างความเข้าใจถึงปัญหาสาธารณะและเกิดแนวทางการแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับสถานการณ์และความเป็นจริงโดยไม่ใช้เรื่องเชิงนามธรรมหรือเชิงปรัชญา(Beckman, Norman,1966,p.96)และทำให้ได้กระบวนการหรือการสร้างสรรค์ที่สามารถทำนายผลที่จะเกิดจากทางเลือกแต่ละทางเลือก อันเป็นแนวทางปฏิบัติในนโยบายสาธารณะ ซึ่งจะก่อให้เกิดข้อสรุปที่เรียกว่า“ตัวแบบ”ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาทฤษฎีด้านนโยบายสาธารณะ(William Fox, 2007,p.65) และการเข้าถึงวิธีการศึกษาการตัดสินใจนโยบายสาธารณะตามแนวทางรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความเป็นเอกลักษณ์ให้แก่รัฐประศาสนศาสตร์ เนื่องจากการศึกษาจะทำให้เข้าถึงเหตุผลของการตัดสินใจและค้นหาทางเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดซึ่งเป็นที่นักวิเคราะห์นโยบายสาธารณะต้องการ(สมบัติ อารังธัญวงศ์,2554,หน้า.356)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะศึกษาเรื่องการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนต่อการจัดการพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่น เพื่อเพิ่มเติมองค์ความรู้ทางด้านวิชาการในสาขารัฐประศาสนศาสตร์และเป็นแนวทางการพัฒนาการตัดสินใจนโยบายสาธารณะของไทยต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวทางและขอบเขตการศึกษา

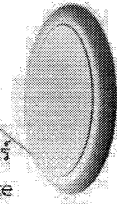
การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพประเภทการศึกษาเฉพาะกรณี ผู้วิจัยได้พิจารณาคัดเลือกพื้นที่กรณีศึกษา จากตัวชี้วัดด้านการส่งเสริมนโยบายสาธารณะของกระทรวงพลังงาน ส่งผลให้มีกรณีศึกษาทั้งสิ้น 8 พื้นที่ ได้แก่ อบต. คลองน้ำไหล. คลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร 2. อบต. นาเสียว อ. เมือง จังหวัดชัยภูมิ 3. อบต. ป่าเต็ง อ. แก่งกระเจาน จังหวัดเพชรบุรี 4. อบต. หนองตาแต้ม อ. ปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 5. อบต. ดอนขวาง อ. เมือง จังหวัดอุทัยธานี 6. อบต. หินดาด อ. ห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา 7. อบต. จอมบึง อ. จอมบึง จังหวัดราชบุรี 8. อบต. ตำบลปากทรง อ. พะโต๊ะ จังหวัดชุมพร และใช้การเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเฉพาะเจาะจงที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่น ประกอบไปด้วยได้แก่นายกอบต. หรือปลัดอบต. ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจเลือกนโยบายสาธารณะโดยตำแหน่งอย่างละ 1 คน สมาชิกอบต. ในฐานะผู้มีส่วนในการตัดสินใจเลือกนโยบายตามหน้าที่อย่างละ 3 คน และกลุ่มสุดท้ายคือประชาชนผู้มีส่วนร่วมและได้นับผลจากการตัดสินใจนโยบายพลังงานทดแทนรวมอย่างละ 3 คน จำนวน 24 คน รวมทั้งสิ้น 56 คน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้แนวคำถามสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) มีการวางแผนการสัมภาษณ์ไว้ก่อนล่วงหน้า เพื่อให้มีแนวคำถามที่ชัดเจนและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายพลังงานทดแทนในพื้นที่กรณีศึกษา เช่น ยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนและโครงการที่เกี่ยวข้องกับนโยบายพลังงานทดแทน ศึกษาค้นคว้าในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ นโยบายสาธารณะและโครงการที่เกี่ยวข้องกับพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่นที่มีการบรรจุไว้แผนพัฒนาท้องถิ่น 3 ปี ในช่วงระยะเวลา 2557-2559 ของพื้นที่ศึกษา เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการศึกษาและสามารถตอบคำถามงานวิจัยได้อย่างครบถ้วน

สรุปการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่น

วิธีการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่น

วิธีการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทน

กรณีศึกษา	ตัวแบบการใช้ เหตุผลอย่าง สมบูรณ์	ตัวแบบ เพิ่มเติมจาก เดิมบางส่วน	ตัวแบบ ผสมผสาน	ตัวแบบการใช้เหตุผล อย่างจำกัด
กลุ่มที่ได้รับรางวัลด้านการส่งเสริมนโยบายสาธารณะ				
1.อบต.คลองน้ำไหล			✓	✓
2.อบต.นาเสียว			✓	✓
3.อบต.ป่าเต็ง		✓		✓
4.อบต.หนองตาแต้ม		✓		✓
กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัลด้านการส่งเสริมนโยบายสาธารณะ				
5.อบต.ดอนขวาง		✓		
6.อบต.หินดาด		✓		
7.อบต.จอมบึง		✓		
8.อบต.ปากทรง		✓		

จากตาราง 1 การเปรียบเทียบวิธีการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทน พบว่า วิธีการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่นของไทยมี 3 ตัวแบบ คือ 1.ตัวแบบเพิ่มเติมจากเดิมบางส่วน 2.ตัวแบบผสมผสาน 3.ตัวแบบการใช้เหตุผลอย่างจำกัดโดยมีรายละเอียดดังนี้

อบต.คลองน้ำไหล อบต.นาเสียว อ.เมือง จังหวัดชัยภูมิ มีตัวแบบการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนที่เหมือนกัน 2 ตัวแบบได้แก่ ตัวแบบผสมผสานและตัวแบบการใช้เหตุผลอย่างจำกัด

อบต.ป่าเต็งและอบต.หนองตาแต่ม มีตัวแบบการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนที่เหมือนกัน 2 ตัวแบบได้แก่ 1.ตัวแบบเพิ่มเติมจากเดิมบางส่วนและตัวแบบการใช้เหตุผลอย่างจำกัด

ส่วนอบต.ดอน อบต.หินดาด อบต.จอมบึง อบต.ตำบลปากทรง อ.พะโต๊ะ มีการตัดสินใจที่เหมือนกัน คือตัวแบบเพิ่มเติมจากเดิมบางส่วน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่นของกรณีศึกษาทั้ง 8 ท้องถิ่น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่น

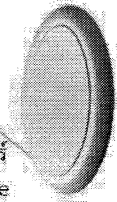
กรณีศึกษา	การสนับสนุน จากภาครัฐ	บทบาทของ ผู้นำท้องถิ่น	งบประมาณ	การมีส่วนร่วม ของท้องถิ่น	ความรู้ด้าน พลังงานทดแทน ของชุมชน
กลุ่มที่ได้รับรางวัลด้านการส่งเสริมนโยบายสาธารณะ					
1.อบต.คลองน้ำไหล		✓	✓	✓	
2.อบต.นาเสียว		✓	✓	✓	✓
3.อบต.ป่าเต็ง			✓	✓	✓
4.อบต.หนองตาแต่ม	✓		✓	✓	
กลุ่มที่ไม่ได้รับรางวัลด้านการส่งเสริมนโยบายสาธารณะ					
5.อบต.ดอนขวาง	✓		✓		✓
6.อบต.หินดาด	✓		✓		✓
7.อบต.จอมบึง	✓		✓		✓
8.อบต.ปากทรง	✓		✓		✓

จากตาราง 2 เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่นของไทยแต่ละพื้นที่ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่นของไทย ได้แก่ 1.การสนับสนุนจากภาครัฐ 2. บทบาทของผู้นำท้องถิ่น 3.งบประมาณ 4.การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น และ5.ความรู้ด้านพลังงานทดแทนของชุมชน

สรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาวิธีการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่นของไทย ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบส่วนท้องถิ่นที่มีการเลือกบรรจุนโยบาย

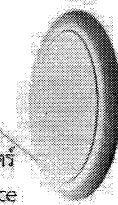

พลังงานทดแทนไว้ในแผน พัฒนา 3 ปี ช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี 2557-2559 จากการศึกษาทั้ง 8 กรณีศึกษาพบว่า มีทั้งสิ้น 3 ตัวแบบ โดยสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้

1. ตัวแบบเพิ่มเติมจากเดิมบางส่วนเป็นวิธีการตัดสินใจที่ใช้มากที่สุดและใช้ทั้ง 8 กรณีศึกษา โดยเป็นการนำนโยบายที่ยืดหยุ่นนโยบาย โครงการและการใช้จ่ายต่างๆของรัฐบาลที่มีอยู่เดิมมาปรับเปลี่ยนข้อมูลด้วยการเพิ่มหรือลดจำนวนงบประมาณ จำนวนกลุ่มเป้าหมายและกิจกรรมเพียงเล็กน้อย สอดคล้องกับแนวคิดของCharles E.Lindblom (1959p.79-88)ที่เห็นว่าผู้ตัดสินใจส่วนใหญ่จะไม่ได้พิจารณานโยบายหรือข้อเสนอทั้งหมด การวิเคราะห์นโยบายจะยืดหยุ่นนโยบาย โครงการของรัฐบาลที่มีอยู่เดิมเป็นเกณฑ์และการยืดหยุ่นโครงการที่ดำเนินการมาก่อนแล้วเนื่องจากข้อมูลเดิมนั้นได้รับการทดสอบความถูกต้องมาแล้ว เพื่อให้เกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจและไม่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายเนื่องจากการตัดสินใจที่ผ่านมา มีผลของการดำเนินงานและได้รับการยอมรับจากประชาชนทำให้ผู้ตัดสินใจต้องการที่จะลดความเสี่ยงที่เกิดจากการตัดสินใจ สอดคล้องกับHenry,1995,p.305)ที่ว่า การผลักดันให้เกิดการพิจารณาหรือวิเคราะห์โครงการไม่ทั้งหมดเป็นสิ่งที่ผู้ตัดสินใจนโยบายไม่สามารถทำได้ เนื่องจากกิจกรรมของรัฐบาลโดยทั่วไปเป็นเรื่องที่ต่อเนื่องดังนั้นการพิจารณาโดยเพิ่มหรือลดโครงการเพียงเล็กน้อยเพื่อให้ผู้ตัดสินใจมีความสะดวกรวดเร็ว

2. ตัวแบบการใช้เหตุผลอย่างจำกัด เป็นวิธีการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนของ อบต.คลองน้ำไหล อบต.นาเสียว อบต.ป่าเต็งและอบต.หนองตาแต่ม โดยเป็นการตัดสินใจภายใต้ข้อจำกัดของมนุษย์ที่มีเหตุผลอย่างมีขอบเขตอย่างจำกัด เช่นความรู้ ข้อมูลงบประมาณในการทำนายอนาคตและการวิเคราะห์ทางเลือกเนื่องจากความรู้ความสามารถของผู้ตัดสินใจมีข้อจำกัดที่ใช้ เช่นไม่มีความรู้ด้านพลังงานทดแทนของอบต.คลองน้ำไหลและอบต.หนองตาแต่ม ระยะเวลาที่สั้นและเร่งรีบไม่สามารถเก็บข้อมูลทั้งหมดได้ ส่งผลให้จำเป็นต้องตัดสินใจภายใต้ข้อจำกัดที่มีอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด(Bounded Rationality) ของSimon ที่ว่ามนุษย์มีข้อจำกัดในการคาดคะเนอนาคต ทำให้ในการคำนวณผลได้ผลเสียอย่าง มีประสิทธิภาพไม่สามารถทำได้อย่างเต็มที่ ซึ่งในที่สุดมนุษย์จะเลือกหนทางที่ดีที่สุดหรือบ่อยครั้งมนุษย์ก็ปล่อยให้อารมณ์มามีผลต่อการตัดสินใจไปเสียเลย (Harmon and Mayer,1986,p.147) เนื่องจากความสามารถที่จำกัดของมนุษย์ที่จะทำการตัดสินใจอย่างถูกต้องอย่างสมเหตุสมผล ข้อจำกัดนี้ไม่เพียงมาจากลักษณะองค์การที่ผู้บริหารต้องทำการตัดสินใจเท่านั้น แต่ยังมาจากข้อจำกัดทางด้านสติปัญญาของมนุษย์ (Psychologival Limitations of Human Cognition) และ ที่เห็นว่าการตัดสินใจตามระเบียบกฎเกณฑ์ แบบแผนที่เคยปฏิบัติมาจนกลายเป็นงานประจำเป็นวิธีการหนึ่งของผู้ตัดสินใจต้องทำ

3. การตัดสินใจตัวแบบผสมผสาน (Mixed Scanning) เป็นการตัดสินใจของอบต.คลองน้ำไหลและนาเสียวซึ่งเป็นวิธีการตัดสินใจที่ไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนตายตัวขึ้นอยู่กับแปรผันไปตามขนาด (magnitude) ของเรื่องที่จะต้องตัดสินใจ ทั้งในด้านขอบเขต (scope) และผลกระทบ (effect) และกระบวนการการตัดสินใจที่แตกต่างกันอาจจะเหมาะสมกับธรรมชาติที่แตกต่างกันของเรื่องที่จะต้องตัดสินใจเป็นวิธีการของอบต.คลองน้ำไหลและอบต.นาเสียว พิจารณาได้จากการประเมินผลงานที่ผ่านมาและการพิจารณาทรัพยากรมาเป็นวิธีการตัดสินใจพร้อมกันเพื่อหาความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ความคุ้มค่าและลดความเสี่ยงต่อการตัดสินใจผิดพลาดสอดคล้องกับ(Etzioni,1986,p.8)ที่ว่า ผู้

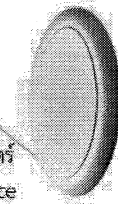

ตัดสินใจสามารถใช้ประโยชน์จากทั้งตัวแบบหลักการเหตุผลและตัวแบบการเปลี่ยนแปลงจากเดิมบางส่วน ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่ต่างกัน ในบางกรณีการตัดสินใจอาจใช้การเปลี่ยนแปลงจากเดิมเล็กน้อยจากของเดิมที่มีอยู่อาจจะพอเพียง แต่ในบางกรณีอาจจำเป็นต้องใช้การสำรวจตรวจสอบอย่างละเอียดและคำนวณความคุ้มค่าตามตัวแบบของหลักการเหตุผลและการตัดสินใจว่าไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนตายตัวขึ้นอยู่กับแปรผันไปตามขนาด (magnitude) ของเรื่องที่จะต้องตัดสินใจ ทั้งในด้านขอบเขต (scope) และผลกระทบ (effect) และกระบวนการการตัดสินใจที่แตกต่างกันอาจจะเหมาะสมกับธรรมชาติที่แตกต่างกันของเรื่องที่จะต้องตัดสินใจ สอดคล้องกับHogwood and Gunn,1984,p.171)ที่ว่า ทางเลือกที่ผู้ตัดสินใจเลือกนั้นอาจจะมาจากข้อมูลเดิมที่หมู่และการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของทรัพยากร ซึ่งเป็นการยากที่ผู้ตัดสินใจจะทำการเลือก ดังนั้นผู้ตัดสินใจอาจดำเนินการทั้ง 2 วิธีไปพร้อมกันเพื่อให้เกิดความเป็นไปได้ในการปฏิบัติและลดข้อผิดพลาดในการตัดสินใจ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่นของไทย สรุปผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่นของไทยในภาพรวมพบว่า งบประมาณเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนท้องถิ่น รองลงมาคือการสนับสนุนจากภาครัฐ การมีส่วนร่วม ความรู้ด้านพลังงานทดแทนและบทบาทของผู้นำท้องถิ่นตามลำดับ

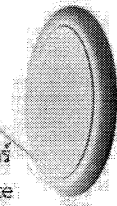
1. ปัจจัยด้านงบประมาณ เป็นส่วนที่ส่งผลต่อการตัดสินใจพิจารณาได้จากการได้รับงบประมาณจากพลังงานจังหวัดของกรณีศึกษาที่มีส่วนสำคัญในตัดสินใจเลือกพลังงานทดแทนขึ้นในแผนพัฒนา 3 ปีของอบต.ดอนขวาง อบต.หินดาด อบต.จอมบึงและอบต.ปากทรง ที่มีกรใช้วิธีการตัดสินใจตามตัวแบบเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมจากเดิมบางส่วน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของWade and Curry, (1970,p.36)ที่ว่า การจัดงบประมาณของรัฐบาลควรจะพิจารณาให้จัดสรรเพิ่มขึ้นได้จนกระทั่งบรรลุผลตอบแทนสูงสุดเพื่อให้เกิดระบบการตัดสินใจที่จะส่งเสริมการก่อรูปนโยบาย สอดคล้องกับAnderson(2010)ที่ว่า จำนวนงบประมาณประจำที่ไม่มีการปรับเปลี่ยนมากนักจะส่งผลให้เกิดการตัดสินใจคงที่ไม่มีการพัฒนามากนัก อย่างไรก็ตามนอกจากงบประมาณที่มาจาก การสนับสนุนของภาครัฐงบประมาณที่มาจากภาคประชาชนยังเป็นส่วนสำคัญของการตัดสินใจด้วยแบบเปลี่ยนแปลงในส่วนเพิ่มที่อบต.คลองน้ำไหล สอดคล้องกับ(H.George Fredericleson, , 1980, p. 19) ที่ว่างบประมาณของประชาชนเป็นเสรีภาพในการที่จะผลิตสินค้าบริการคือสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดการตัดสินใจแบบซ้ำๆ

อย่างไรก็ตามงบประมาณที่ไม่ต่อเนื่องและเพียงพอเป็นอุปสรรคต่อการตัดสินใจส่งผลให้โครงการด้านพลังงานทดแทนไม่มีความต่อเนื่องในการดำเนินการแสวงหาทางเลือกอื่นๆ และเป็นข้อจำกัดที่ต้องมีการปรับขนาดของโครงการลง ซึ่งสอดคล้องกับ(Lindblom,1968)ที่ว่า การขาดงบประมาณเป็นอุปสรรคสำคัญของผู้กำหนดนโยบายที่ทำให้ความสามารถในการทำนายไม่เพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของคองคักดี คุมราซี (2549)จำนวนงบประมาณมีผลต่อการตัดสินใจสอดคล้องกับ(อุทัย เลหาวิเชียร, 2542 ,หน้า 322-323)ข้อจำกัดของการตัดสินใจในหน่วยงานราชการคือไม่มีงบประมาณเพียงพอสำหรับใช้ในกิจกรรมที่ต่อเนื่อง

2. ปัจจัยการสนับสนุนจากภาครัฐมีผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายสาธารณะพิจารณาได้จาก ด้วยการทำโครงการบ่อหมักชีวภาพ ของอบต.คลองน้ำไหล อบต.ป่าเต็ง อบต.จอมบึงและการแจกโซล่าเซลล์ให้กับอบต.ป่าเต็งและปากทรง รวมทั้งการฝึกอาชีพและการศึกษาดูงานให้กับอบต.ดอนขวางและอบต.หินดาด ล้วนส่งผลให้เกิดการตัดสินใจตามตัวแบบเปลี่ยนแปลงในส่วนเพิ่มทั้งสิ้น เนื่องจากรัฐหรือส่วนกลางมีความพร้อมในการดำเนินนโยบายพลังงานทดแทนมากกว่าท้องถิ่น ส่งผลให้การตัดสินใจของท้องถิ่นบางครั้งต้องมีรัฐชี้นำหรือเป็นต้นแบบของการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิพัฒน์ นนทนาธรณ์ และคณะ (2550: ข) ที่ว่าบทบาทของสถาบันพลังงานเป็นส่วนที่ทำให้เกิดนโยบายพลังงานทางเลือกในประเทศไทย โดยเฉพาะการให้ข้อมูลและการทำเป็นแบบอย่าง และสอดคล้องกับคำกล่าวของ Kingdon(1984)ที่ว่ารัฐจะเข้าไปสนับสนุนการตัดสินใจให้เป็นไปตามระเบียบวาระนโยบายเนื่องจากรัฐคือตัวอย่างที่ท้องถิ่นต้องปฏิบัติตาม มีความสอดคล้องกับ (Spring,Hvelplund & Mathiesen, 2011, p.1338) ที่ว่าภาคส่วนของรัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการพลังงานของท้องถิ่นร่วมกัน เป็นการสะท้อนความต้องการจากระดับท้องถิ่นไปเพื่อเป็นนโยบายในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศและและสอดคล้องกับงานวิจัยSzarka (2006,p.81)ที่ว่า การตัดสินใจจะเกิดขึ้นได้ต้องได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ ทั้งนี้การการสนับสนุนจะมีหลายลักษณะเช่นการสนับสนุนในองค์ความรู้ด้านพลังงานทดแทน ซึ่งส่งผลให้เกิดการตัดสินใจที่ใช้เหตุผลมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชา ภูจินดา(2552,หน้า250)ที่ว่าภาครัฐควรเป็นผู้สนับสนุนให้ชุมชนมีความรู้ด้านพลังงานทดแทนเพื่อให้ชุมชนมีนโยบายและแผนการจัดการพลังงานและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยรรยงค์ อัมพวา (2550)ที่ว่าความรู้ของด้านพลังงานทดแทนจะทำให้นโยบายและการพัฒนาพลังงานทดแทนเกิดความยั่งยืน

3. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่นคือการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นคือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนรวมกลุ่มกันเสนอปัญหาต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจ เช่น การเสนอปัญหาเรื่องกลิ่นปศุสัตว์ การไม่มีไฟฟ้าใช้ของอบต.ป่าเต็งและหนองตาแต่ม เป็นสิ่งที่ส่งผลให้เกิดการตัดสินใจนโยบายพลังงานทดแทนในท้องถิ่นซึ่งสอดคล้องกับสมบัติ อารังธัญวงศ์ (2553,หน้า 279)ที่ว่าบทบาทและอิทธิพลของการรวมกลุ่มเพื่อเรียกร้องจนเป็นมติมหาชนมีผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายของผู้นำประเทศหรือผู้นำองค์กรต่างๆได้อย่างชัดเจนสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yasushi Maruyama, 2007 ที่ว่าการมีส่วนร่วมในสังคม และการร่วมมือร่วมใจกันระหว่างผู้ดำเนินการ(Actor)มีผลต่อการเรียกร้องให้เกิดการยอมรับแนวคิดด้านพลังงานทดแทนนอกจากนี้การมีส่วนร่วมยังรวมถึงการรับข้อเสนอจากที่ประชุมอบต.และการร่วมมือกันเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาสอดคล้องกับงานวิจัยของRogers, Simmons, Convery and Weatherall, (2008: 4217-4226) โครงการพลังงานทดแทนที่ประสบความสำเร็จจะมีการมีส่วนร่วมของประชาชน และแนวโน้มที่ประชาชนจะให้การยอมรับมีมากกว่าที่จะมีการพัฒนาจากบนลงล่าง และรูปแบบควรเป็นขนาดเล็กมากกว่าขนาดใหญ่ สอดคล้องกับ Laswell (1971)ที่ว่า การคำนึงคำนึงถึงปัญหาที่ใช้ในการตัดสินใจจะต้องมาจากการรับฟังข้อเสนออย่างมีส่วนร่วมเพื่อให้นโยบายมีความเป็นศูนย์กลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ(วีรศักดิ์ เครือเทพ ,2551) ที่ว่าการกำหนดแนวนโยบายที่สนับสนุนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสร้างเครือข่าย ความร่วมมือในการทำงานระหว่างกันนับเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในขณะนี้ และการศึกษาและผลักดันให้มี

การจัดตั้งเครือข่ายการทำงานร่วมกัน จะเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นมากขึ้นในอนาคต มีความเกี่ยวข้องกับการทำงานระดับเครือข่ายท้องถิ่นกับการกระจายอำนาจในภาพรวม หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคเป็นตัวแสดงหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในระบบเครือข่ายท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังค้นพบว่าหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคเข้ามามีบทบาท แก้ไขปัญหาสาธารณะในระดับท้องถิ่นอย่างหลวมๆ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. ปัจจัยด้านความรู้ด้านพลังงานทดแทนของชุมชนการมีความรู้ของประชาชนในพื้นที่ ทั้งจากการสืบทอดตั้งแต่บรรพบุรุษ มีการใช้พลังงานจากธรรมชาติเพื่อการเกษตร เช่น ระเบิดดินดำ และการมีผู้รู้ด้านพลังงานทดแทนในชุมชน ส่งผลให้เกิดพลังงานทดแทนรูปแบบใหม่ที่มีที่เมาะสมกับชุมชน นอกจากนี้ยังนำไปสู่ความเข้าใจถึงความจำเป็นของการบรรจุแผนพลังงานแทนและการดำเนินโครงการ เช่นในอบต.นาเสียวและอบต.ป่าเต็ง สอดคล้องกับ(พิเชษฐ์ ผดุงสุวรรณ 2551)ที่ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นเองจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดการพลังงานชุมชนโดยเฉพาะในเรื่องของการใช้พลังงานอย่างรู้คุณค่า

5. ปัจจัยด้านบทบาทผู้นำท้องถิ่น มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทน เป็นไปตามคำกล่าวของKingdon(1984)ที่ว่าผู้กำหนดนโยบายหรือผู้นำการตัดสินใจคือส่วนสำคัญที่ผลักดันให้เกิดการนำปัญหาเข้าสู่วาระนโยบาย โดยบทบาทของผู้นำเป็นตัวแทนของประชาชนในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกและรับฟังปัญหาของชุมชน รวมทั้งอนุมัติงบประมาณในการดำเนินงานด้านพลังงานทดแทน สอดคล้องกับ Steers (1997,p.55) ที่นิยามไว้ว่าผู้นำคือคนที่ได้ใช้ความสามารถในการแยกแยะ การบริหารงานและการใช้ทรัพยากรให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับ(พิพรพรรณ หล่อสุวรรณ, 2545,หน้า 103)ที่กล่าวว่าความรู้และบุคลิกภาพของผู้บริหารสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของการประชุมและทักษะความเป็นผู้นำส่งผลต่อคุณภาพของการตัดสินใจ รวมทั้งWildavsky (1974,p85)ที่อธิบายว่าความเป็นธรรมในการแก้ไขปัญหา เสรีภาพทางความคิดเห็นคุณค่าของการแก้ไขปัญหา คุณธรรมที่ใช้ในการตัดสินใจผู้กำหนดนโยบาย ล้วนมีผลต่อการตัดสินใจแทบทั้งสิ้น

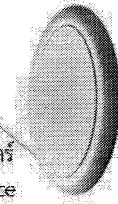
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยครั้งต่อไปควรจะทำการศึกษาเปรียบเทียบการตัดสินใจนโยบายพลังงานทดแทนกับนโยบายด้านอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดผลงานวิจัยที่นำไปสู่ความเข้าใจการตัดสินใจนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นมากขึ้น

2. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้การสัมภาษณ์ข้อมูลในเชิงลึกเพื่อสร้างทฤษฎีทำให้ไม่สามารถทดสอบทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ดังนั้นการวิจัยในครั้งต่อไปควรเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน Mixed Methods Research เพื่อให้เกิดการตรวจสอบความถูกต้องของผลงานวิจัย

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในครั้งต่อไปควรเพิ่มการศึกษาภาคีรัฐที่มาจากส่วนกลางและภาคเอกชนเพื่อทำการเปรียบเทียบแนวทางการตัดสินใจนโยบายพลังงานทดแทนให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. นโยบายพลังงานในท้องถิ่น ต้องสร้างองค์ความรู้ด้านพลังงานทดแทนการมีส่วนร่วมในชุมชนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมให้ท้องถิ่นใช้วิธีการที่หลากหลายในการตัดสินใจ เช่น การพิจารณาทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อให้เกิดนโยบายพลังงานทดแทนเกิดความยั่งยืน

2. การจัดสรรงบประมาณควรให้ประชาชนและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันจัดสรรงบประมาณเพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินใจ

3. นโยบายการสนับสนุนทรัพยากรและการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาของภาครัฐในลักษณะชี้แนะให้ปฏิบัติตามโดยไม่ได้มาจากการตัดสินใจร่วมกันกับท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำอย่างยิ่ง แต่ควรจะเป็นกับการให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้ด้านพลังงานทดแทนกับคนในท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนเกิดการต่อยอดทางความคิดและสามารถพึ่งพาตนเองได้

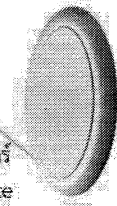
4. ภาครัฐควรสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น ตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการตัดสินใจ เช่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนในการเสนอปัญหา เรียงรียงปัญหาและอธิบายปัญหา รวมทั้งให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เช่น การทดลองเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยพลังงานทดแทน ตลอดจนการติดตามประเมินผลการตัดสินใจ เพื่อให้นโยบายพลังงานทดแทนมีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

ข้อเสนอแนะทางปฏิบัติ

1. ผลงานวิจัยพบว่างบประมาณมีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายพลังงานทดแทนในระดับท้องถิ่น ดังนั้น งบประมาณควรมาจากการสนับสนุนจากภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชนเพื่อส่งเสริมให้เกิดการตัดสินใจร่วมกันและนโยบายพลังงานทดแทนที่ยั่งยืน

2. ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนจากภาครัฐควรมุ่งเน้นด้านองค์ความรู้ทำให้โครงการที่เกี่ยวข้องกับพลังงานทดแทนเป็นไปในลักษณะพึ่งพาตนเอง เช่น การใช้วัสดุดีและมีภูมิปัญญาของคนในชุมชน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์แนวคิดด้านพลังงานทดแทน การชี้แจงถึงความจำเป็นของการใช้พลังงานทดแทนให้กับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

3. ผลงานวิจัยพบว่าบทบาทของผู้นำท้องถิ่นนอกจากจะอนุมัติโครงการตามหน้าที่แล้วควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อรับฟังปัญหาและเปิดโอกาสให้ชุมชนแก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง เช่น พื้นที่อบต.นาเสียวที่ประชาชนในพื้นที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำและมีการเรียกร้องให้ อบต.ที่มีอำนาจในการตัดสินใจช่วยเหลือ เกิดการรับทราบปัญหาในพื้นที่นำไปสู่การใช้ภูมิปัญญาด้านพลังงานทดแทนของคนในพื้นที่แก้ไขปัญหาดังกล่าว ทำให้กระบวนการเริ่มต้นการตัดสินใจเริ่มต้นจากท้องถิ่นและสิ้นสุดด้วยตัวท้องถิ่นเอง ส่งผลให้ชุมชนมีแนวคิดพึ่งพาตนเองด้านพลังงานทดแทน นอกจากนี้การมีบทบาทประสานงานกับหน่วยงานภายนอกมีส่วนเกี่ยวข้องกับพลังงานทดแทนเพื่อให้เกิดนโยบายพลังงานทดแทน

เอกสารอ้างอิง

- วิชาชา ภูจินดา. 2552. **การประเมินผลนโยบาย**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
สมบัติ อารังธัญวงศ์. 2554. “**การเมืองกับการบริหาร**”. วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์. ปีที่ 36 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม) หน้า493.
- อุทัย เลาหวิเชียร. 2542. **ทฤษฎีบริหารองค์การ**. กรุงเทพฯ: ธนะการพิมพ์.
- Amitai Etzioni. 1967. ‘**Mixed Scanning: A “Third” Approach to Decision Making**’,
Public Administration Review, 27 (5), p.385.
- Anderson. 2011. **Public Policy-Making: An Introduction**. 2 nd.ed. New York:
Houghton Mifflin Company
- Charles E.Lindblom. 1959. “**The Science of 'Muddling Through,'** ” Public
Administration Review 19, no. 1: p.79-88.
- Dror. 1971. **Venture in Policy Sciences: Concepts and Applications**. New York:
American Elsevier Publishing Co. p.42.
- Dye. 2002. **Understanding Public Policy**. 8th ed. Englewood Cliffs, New Jersey: A
Simon & Schuster Company. p.19.
- Easton.1965.**A Framework for Political Analysis**.Englewood Cliffs,New
Jersey:Prentice-Hall,Inc.
- Edwards. 2011. **Implementing Public Policy**. Washington, D.C.:Congressional
Quarterly Press,p.410.
- Fox. 2007. “**Implementation research: Why and how to transcend positivist
methodologies**” In D.J. Calista eds. Implementation and the Policy
Process. Westport, Connecticut: Greenwood.
- Simon. 2004. **Administrative Behavior**. 4th ed. New York: Free
Press.Spering,Hvelplund & Mathiesen. 2011. “From Complexity to
Simplicity: More on Policy Theory and the Arenas of Power”. Policy
Studies Journal 17 (Spring): p.1338.
- Wade and Curry, 1970. **The Element of Public Policy**. Columbus, Ohio: Merrill